

Dr. Jir.

MINISTERSTVO PRO SJEDNOCENÍ ZAKONŮ

Z 111,

V Praze, 23. května 1947.

Č.j. 11268/47

Věc: Iniciativní návrh zákona o převodu vlastnictví majetku hlušické větve Schwarzenberků na zemi Českou.

Ref.: Dr. M o t l
/tlf.396-54, linka 28/

Ministerstvu vnitra,

v Praze.

K osnově zákona připomíná ministerstvo unifikaci všeobecně:

V důvodové zprávě:

jsou naznačeny dva důvody zamýšleného zákona.

Pochybnosti o dosavadních vlastnících po stránce národní spolehlivosti a veřejný zájem, aby rozsáhlý majetek nezůstával v panství jednotlivců. Nejsou-li však skutečnosti, které podstatňují první důvod, bezpečně prokázány, neplatí již jako důvod zákoněho opatření. Jde-li - jak z důvodové zprávy vyplývá - o pouhé podezření, není vyloučeno, že toto podezření bude svého času vyvrácelo, po případě i soudním výrokem nebo konečným výrokem jiným. V tom případě by zůstal navrhovaný zákon v tomto směru bez opory.

S hlediska hospodářského upozorňujeme:

Zemské statky měly v roce 1945 schodek 2,140.000Kčs i když se nepřihlíží k nákladům ústřední správy zemského majetku, a neplatí se úroky z ceny celého majetku. Před válkou byly zemské statky ve svém úhrnu nepatrнě aktivní. Hodnota Schwarzenberského majetku a jeho výnosovost není známa a nelze proto posoudit zda a pokud bude hospodaření ztrátovým, zejména přihlíží-li se k úrokování a umořování náhrady a nákladů investičních a provozních.

Podle dosavadní praxe státních statků, které prodělávají 600,-Kčs na jeden hektar orné půdy, neprinese vyvlastnění zemi české žádny finanční přínos.

K jednotlivostem:

K § 1.:

Znění § 1 nevyhovuje ani po stránce formální ani po stránce věcné., „Vlastnictví majetku“ jest výraz neobvyklý, „vlastnictví majetku rodu Schwarzenbergů“ nebo „vlastnictví

majetku větve t.zv. primogenitury" jsou výrazy nesprávné. Ani „větev" ani „rod" nejsou právnickými osobami podle našeho práva a nemohou mít žádného majetku. Rozdelení nemovitého majetku na nemovitý majetek zemědělský, lesní a rybniční nemá právního významu. Používá se ho v obecné mluvě jen k rozlišení účelu, ke kterému nemovitý majetek slouží. Výrazy „nemovitý majetek obchodní" nebo „nemovitý majetek živnostenský" jsou právně bezobsažné a neprostihly by, jak se důvodová zpráva domnívá, živnostenské nebo obchodní podniky nebo dokonce firmu Schwarzenbergů.

Účelu osnovy by podle našeho mínění vyhovovalo toto znění:

Dnem 9.V.1945 vstupuje země česká do všech práv a závazků Josefa Adolfa Schwarzenberga, Jana Schwarzenberga, Dr. Adolfa Schwarzenberga, pokud jsou v souvislosti s jejich nemovitým majetkem v zemi české a pokud nejde o závazky čistě osobní. Móvitý majetek dosavadních vlastníků, který nemá žádný vztah k jejich nemovitému majetku v zemi české jako k u př. jejich osobní věci, konta, cenné papíry, vklady, není tímto zákonem dotčen.

Podle tohoto zákona může být zejména na všecké nemovitosti v Čechách se nalézající a dosud knihovně připsané Josefů Schwarzenbergovi, Janu Schwarzenbergovi a Dr. Adolfo Schwarzenbergovi vloženo právo vlastnické pro zemi českou.

K § 1 odst.3 druh a třetí věta :

Podle důvodové zprávy mají být z převodu vyňaty nemovitosti, které nabyly třetí osoby podle záborového zákona, kde však dosud není proveden knihovní pořádek. Třetí věta tohoto odstavce a slova „pokud nebyly dosud převedeny" tuto myšlenku nevystihují. Pokládáme tu za nezbytnou i úplnější citaci zákoných předpisů.

K § 1 odstavec 4.:

Je-li Schwarzenberský majetek, jak důvodová zpráva uvádí, pod národní správou, není nebezpečí, že mohl být dosavadními vlastníky nějak zavlečen. Důvod ustanovení odst.4 je proto nejasný. Pokud se však toto ustanovení má vztahovati i na právní jednání třetích osob s těmi, kdož po právu zastupovali národní správu Schwarzenberského majetku, nesouhlasíme s tímto ustanovením, neboť

znamená ohrožení právní jistoty.

K § 2.:

Není jasno, jakých přídělových předpisů se tento paragraf dovolává. Nejde tu ani o zabraný majetek podle záborového zákona, ani o konfiskát podle dekretu č.12/45 č.28/45 Sb.

K § 4.:

Toto ustanovení jest nepřesné a podle našeho názoru i nadbytečné, neboť to, co je v něm obsaženo, vyplývá z dosud platných právních předpisů samo sebou.

K § 5.:

Podle § 109 odst.2 ústavní listiny je vyvlastnění možné jen za náhradu, pokud zákonem není nebo nebude stanoveno, že se náhrada dáti nemá. Podstatnou součástí pojmu „náhrada“ jest i její výše a způsob, jakým má býti poskytnuta. Máme proto za to, že ustanovení, které ponechává výši a způsob náhrady zcela vládnímu nařízení, není zcela ve shodě se smyslem § 109 ústavní listiny, neboť vláda by nebyla ve svém rozhodnutí o výši a způsobu náhrady při této tekstaci nijak vázána. Mohla by vyměřiti náhradu ve výši libovolné, třeba nepatrné a rozhodovala by tu pak prakticky nejenom o výši náhrady, ale i o jejím důvodu. Totéž platí o ustanovení odst.3, kde jest dán na vůli, v některých případech nedati náhradu vůbec.

Důvodová zpráva mluví nepřesně o náhradě za nemovitý majetek, ačkoli se zákon vztahuje i na majetek jiný, kterým je na př. provozovací kapitál.

Za ministra:

S ch r o t z v. r.

MINISTERSTVO PRO SJEDNOČENÍ ZÁKONŮ

V Praze, 23. května 1947.

Č.j. 11268/47

Věc: Iniciativní návrh zákona o převodu vlastnictví majetku hlubocké větve Schwarzenberků na zemi Českou.

Kanceláři ústavodárného Národního shromáždění,
Kanceláři prezidenta republiky
a všem ministerstvům a úřadům podle rozdělovníku

na vědomí.

Za správnost vyhotovení:

W. Vildan

Za ministra:
S ch r o t z v. r.